

УДК 336.7

М. І. Зеленська,
викладач-стажист кафедри економічної кібернетики
ДВНЗ «Української академії банківської справи Національного банку України»

ЦІНОВІ ІНДИКАТОРИ ВАРТОСТІ РЕСУРСІВ НА ГРОШОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

***Анотація.** Досліджено причини необхідності розробки і впровадження індикативних відсоткових ставок. Розглянуто механізми формування нині діючих в Україні індикаторів грошового ринку. Проведено їх порівняльний аналіз, розглянуто питання, пов'язані із їх практичним застосуванням.*

***Ключові слова:** вартість грошей, грошовий ринок України, індикативні відсоткові ставки, LIBOR, EURIBOR, KIEIBOR, KievPRIME, KIACR, UIRD.*

***Annotation.** Reasons why benchmark interest rates should be developed and implemented have been investigated. Mechanisms of forming of the presently existing indicators of the Ukrainian money market have been studied. A comparative analysis of the indicators has been given and the issue of their use in practice has been considered.*

***Key words:** value of money, Ukrainian money market, benchmark interest rates, LIBOR, EURIBOR, KIEIBOR, KievPRIME, KIACR, UIRD.*

Постановка проблеми. Визначення справедливої вартості грошей – це одне з найбільш важливих завдань, яке має бути вирішене кожною країною при переході до ринкової економіки. Вартість ресурсів на грошовому ринку є одним із основних факторів, що впливає на величину відсоткової ставки як для позичальників, так і для кредиторів. Наявність об'єктивного індикатора, який буде орієнтиром при встановленні плаваючої відсоткової ставки, відіграє особливу роль при довгостроковому кредитуванні, оскільки дає можливість банкам хеджувати ризики, пов'язані зі зміною вартості грошей, а позичальникам – сплачувати за користування ресурсами їх справедливу вартість.

З огляду на все вищезазначене, особливий інтерес представляє дослідження нині діючих в Україні індикативних відсоткових ставок, вивчення методики розрахунку кожної з них та особливостей їх практичного застосування в умовах сьогодення.

Аналіз останніх публікацій. присвячених даній тематиці, виявив, що дослідженню механізму формування індикативних відсоткових ставок на грошовому ринку України у вітчизняній літературі приділено досить мало уваги. Серед вчених, що займалися розробкою даного питання, слід відзначити Я.М. Остапчука, Г.І. Андрееву, О.М. Пожара, О.М. Кузьмак, Ф.О. Журавку та інших.

Зокрема, Я.М. Остапчук зазначає, що індикативні відсоткові ставки відіграють ключову роль при роботі на ринку міжбанківських кредитів та дозволяють будувати оптимальну поведінку на грошовому ринку України в умовах цінової ситуації, що постійно змінюється. Однак, поряд з цим, суттєвим недоліком, який відзначає автор, є те, що розрахунок даних ставок не завжди проводиться об'єктивно, а відтак вони поки що не можуть повністю замінити індикативну роль для економіки процентної політики центрального банку [1].

У свою чергу Г.І. Андреева та О.М. Пожар розглядають індикативні відсоткові ставки у контексті їх застосування для зниження процентного ризику, що пов'язаний із здійсненням банками довгострокового кредитування, такого, як іпотечне [2].

У роботах О.М. Кузьмак досліджено загальні аспекти механізму формування індикативних відсоткових ставок в Україні і запропоновано шляхи їх удосконалення [3].

Узагальнивши результати проведеного аналізу, ми прийшли до висновку, що **невирішеною частиною проблеми** залишається порівняння існуючих на грошовому ринку України індикативних відсоткових ставок, а також дослідження питань, пов'язаних із доцільністю їх практичного використання.

Дана стаття **має на меті** дослідження основних показників, які сьогодні використовуються для визначення індикативної вартості ресурсів на грошовому ринку України, проведення їх порівняльного аналізу, виявлення переваг та недоліків їх застосування.

Виклад основного матеріалу. Із розширенням обсягів міжбанківського кредитування у другій половині 20 століття виникла потреба точної оцінки вартості кредитних ресурсів у різних валютах. Для вирішення цієї проблеми було запропоновано розраховувати індикативні відсоткові ставки LIBOR (London Interbank Offered Rate – лондонська міжбанківська ставка розміщення). Вони відображають середньозважену вартість, за якою найбільш активні банки-гравці лондонського ринку надають кредити один одному у різних валютах на різні строки. LIBOR розраховується кожного робочого дня Британською банківською асоціацією з 1985 року. На сьогодні LIBOR – це базовий індикатор вартості різних видів позик, починаючи від синдигованих та промислових кредитів і закінчуючи іпотечним житловим кредитуванням. LIBOR лежить в основі визначення вартості широкого спектру фінансових інструментів. Зокрема, вартість деривативів біржового та позабіржового ринків базується на LIBOR. Розрахунок LIBOR проводиться по 10 основних світових валютах (USD, GBP, JPY, EUR, CHF, CAD, AUD, NZD, DKK, SEK) для 15 періодів: O/N (овернайт), 1W (1 тиждень), 2W (2 тижні), 1M – 1Y (1-12 місяців) [4].

Подібно до LIBOR індикативні відсоткові ставки почали розраховуватися і на грошовому ринку зони євро. Ставки EURIBOR (Euro Interbank Offered Rate) відображають середню вартість розміщення депозитів строком від 1 тижня до 1 року на європейському ринку, що пропонують один одному першокласні банки його учасники. Розраховуються за підтримки Банківської федерації Європейського союзу на основі відсоткових ставок 44 найбільш активних учасників ринку [5].

В Україні довгий час велися спроби розробити власний індикатор для визначення справедливої вартості ресурсів на грошовому ринку. Так з'явилися показники KIEIBOR, KievPRIME, KIACR, UIRD. Однак більшість із них мають лише інформаційне значення і на практиці майже не використовуються. Що стосується останнього, то на нашу думку, на сьогодні даний індекс є найбільш вдалою розробкою. Введений у травні 2011 року, у майбутньому він має усі шанси стати тією базою, на яку банки зможуть орієнтуватися при роботі на міжбанківському ринку, при кредитуванні фізичних та юридичних осіб.

Загалом робота у напрямку створення власного індикатора вартості міжбанківських кредитів на зразок LIBOR в Україні розпочалася ще у кінці 90-х років

минулого століття. Тоді було запропоновано KIEIBOR (Kiev Interbank bid and offered rates) – індикативний показник вартості гривневих депозитів на міжбанківському ринку України. Його розрахунок здійснюється з лютого 1999 року Асоціацією українських банків у співробітництві з інформаційним агентством Thomson Reuters. Методику розрахунку індексу розробив Павло Козак. KIEIBOR розраховується для строків O/N, 1W, 2W, 1M, 2M та 3M і фіксується кожного робочого дня о 12:00 за київським часом. Сторони Bid (залучення) і Ask (розміщення) кожної складової вираховуються окремо. На сторінках системи Thomson Reuters наводиться у двох варіантах: KIEIBOR-5 та KIEIBOR-10. Розрахунок індексу проводиться, якщо не менше ніж 40% банків-контриб'юторів надали свої відсоткові ставки.

На сьогодні для розрахунку індикатора KIEIBOR-5 використовуються ставки п'яти українських банків із зарубіжним капіталом [5]:

1. УкрСиббанк;
2. Сітібанк Україна;
3. ЮніКредит Банк;
4. ІНГ Банк Україна;
5. ОТП Банк.

Індекс розраховується як середнє арифметичне наданих ставок, якщо не менше трьох ставок надано для кожного періоду.

Для розрахунку індексу KIEIBOR-10, крім ставок вище вказаних банків, використовуються ставки наступних 5 банків [5]:

1. Райффайзен Банк Аваль;
2. Укресімбанк;
3. ПриватБанк;
4. Укрсоцбанк;
5. СЕБ Банк.

Індекс розраховується як середнє арифметичне наданих ставок, якщо не менше шести ставок надано для кожного періоду.

У листопаді 2007 року за ініціативи Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) було введено ще один індекс – KievPRIME (Kiev Money Market Offered Rates), що визначає індикативну вартість розміщення гривневих ресурсів на міжбанківському ринку України зі строками O/N, 1W, 1M, 2M та 3M.

На відміну від KIEIBOR формування даного індексу здійснюється на основі вартості міжбанківських кредитів 9 провідних банків України.

На сьогодні базою для розрахунку індексу виступають ставки наступних фінансово-кредитних установ [5]:

1. Райффайзен Банк Аваль;
2. Креді Агріколь Банк;
3. Укресімбанк;
4. ІНГ Банк Україна;
5. Ерсте Банк;
6. ВТБ Банк;
7. УкрСиббанк;
8. Укрсоцбанк;
9. Універсал Банк.

Індекс розраховується інформаційним агентством Thomson Reuters, яке здійснює збір та перевірку якості інформації, одержаної від банків-контриб'юторів.

Кожен банк-контриб'ютор повинен надіслати індикативний рівень відсоткових ставок до 12:00 за київським часом. Після цього здійснюється відтинання 2 найнижчих і 2 найвищих ставок і усереднення ставок, що залишилися. У випадку, якщо свої ставки надіслали 4 або менше банків, KievPRIME визначається як середнє арифметичне значення із одержаних ставок. Індекс розраховується кожного робочого дня і публікується о 12:30 за київським часом [5].

Банки для розрахунку індексу було відібрано на основі ділової репутації, кредитного рейтингу та досвіду роботи на вітчизняних ринках капіталу. До списку входять банки із зарубіжним капіталом та державний «Укресімбанк».

Основною метою створення індексу ЄБРР вбачав одержання об'єктивного індикатора мінімальної вартості гривневих ресурсів аналогічного до LIBOR, використання якого дасть змогу кредитувати власних позичальників із застосуванням плаваючої відсоткової ставки KievPRIME + маржа та здійснювати випуск гривневих облігацій.

Загалом, передбачалося, що використання даного індексу сприятиме прозорому ціноутворенню на міжбанківські кредити у національній валюті, розвитку ринку облігацій та деривативів, а також дасть змогу комерційним банкам розробляти кредитні продукти з плаваючою відсотковою ставкою, відмовившись від кредитів з правом перегляду умов договору, що дало б змогу і банку, і позичальнику прогнозувати вартість кредитних ресурсів.

Проте дана ініціатива не була підтримана Національним банком. Даний індекс не мав особливої популярності і серед українських банків, тож на сьогодні його використання майже повністю обмежується потребами ЄБРР та банків-контриб'юторів, оскільки дає їм можливість укладати угоди між собою з мінімальними ризиками для кожного з них в межах вузького коридору ставок – різниця між сторонами Bid та Ask не має перевищувати 100 базисних пунктів (1% річних) [5]. Таким чином, мінімальне значення ставки $KievPRIME_{Bid} = KievPRIME_{Ask} - 1\%$ (значення індексу $KievPRIME_{Ask}$ власне і публікується інформаційним агентством Thomson Reuters). Це вигідно відрізняє KievPRIME від KIEIBOR, якому притаманний дуже широкий спред (іноді різниця між сторонами Bid та Ask складає понад 400 базисних пункти).

Ще одним індексом, який діє в Україні є KIACR (Kiev Interbank Actual Credit Rate) – середньозважена ставка міжбанківського кредитування, яка розраховується на підставі фактичних даних за міжбанківськими договорами щодо процентних ставок за кредитами, фактично наданими за відповідними строками [6]. Розрахунок індексу проводиться Національним банком України щомісяця для міжбанківських кредитів у гривнях та доларах США зі строками 1 день, від 2 до 7 днів, від 8 до 21 дня, від 22 до 31 дня, від 32 до 92 днів, понад 92 дні і доводиться до відома банків. KIACR використовується для визначення справедливої вартості цінних паперів, що зберігаються в портфелі банку, і для формування резервів під дані цінні папери.

Починаючи з травня 2011 в Україні почав діяти Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб UIRD (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates). Індекс розраховується міжнародним інформаційним агентством Thomson Reuters за методикою, розробленою спільно з Національним банком України, на основі номінальних ставок за депозитами фізичних осіб провідних українських банків і публікується в інформаційній системі Thomson Reuters і на сайті регулятора.

Список банків, які оголошують ставки (банків-учасників), формується на підставі даних про портфель депозитів фізичних осіб, що публікуються на сайті Національного банку України щоквартально. Він переглядається не рідше 2 разів на рік, при цьому жодних обмежень на повторне включення банку до вказаного списку не встановлюється.

До списку має входити 20 банків-учасників. Під час включення у вказаний список відбір відбувається згідно з даними про портфель депозитів фізичних осіб банку. Зі списку кандидатів виключаються банки, у яких введено тимчасову адміністрацію НБУ на момент перегляду списку.

Починаючи з 1 травня 2011 року розрахунок індексу UIRD проводиться на основі даних наступних фінансово-кредитних установ [5]:

1. ПриватБанк;
2. Ощадний Банк України;
3. Райффайзен Банк Аваль;
4. УкрСиббанк;
5. Укресімбанк;
6. Укрсоцбанк;

7. Банк Форум;
8. Фінанси та Кредит;
9. Брокбізнесбанк;
10. ВТБ Банк;
11. Перший Український Міжнародний Банк;
12. Дельта Банк;
13. Альфа-Банк;
14. Банк Південний;
15. Кредитпромбанк;
16. Банк Хрещатик;
17. VAB Банк;
18. Промінвестбанк;
19. Банк Кредит Дніпро;
20. Дочірній Банк Сбербанку Росії.

Банки, що формують індекс UIRD, на 1 квітня 2011 накопичили 208,1 млрд. грн. засобів населення або 71,5% їх депозитів [7].

Ставки, що оголошуються банками, є індикативними даними, і їх публікація не накладає на банки жодних зобов'язань щодо укладення угод. В той же час такі ставки мають відображати рівень процентних ставок, за якими банки-учасники в момент їх оголошення будуть готові приймати депозити вкладників-фізичних осіб згідно з законодавством України.

Для розрахунку індексу використовуються номінальні ставки банків по «класичному» депозиту для стандартних сум на відповідні строки. «Класичним» вважається депозит для фізичної особи-нового вкладника без права поповнення до кінця строку, з виплатою процентів в кінці строку. У разі, якщо у депозитній лінійці банку відсутній такий депозит, то береться найбільш близький за економічним значенням депозит.

При визначенні ставки враховуються бонуси за суму, а також бонуси, які банк надає всім новим вкладникам в однаковому або мінімально гарантованому розмірі (наприклад, якщо всі нові вкладники отримують +0,25%, то бонус враховується у ставці; якщо нові вкладники беруть участь у безпрограшній лотереї, в якій розігруються бонуси від 0,1% до 5%, то береться мінімально гарантований бонус 0,1%; якщо бонус отримує лише частина вкладників, то такий бонус не враховується).

UIRD розраховується на основі депозитних ставок, що оголошуються банками на строки 3, 6, 9 та 12 місяців у наступних валютах: українська гривня, долари США, євро. В залежності від політики банку щодо визначення строків депозитів вважається, що 3 місяці дорівнюють 92 дням, 6 місяців – 183 дням, 9 місяців – 275 дням, 12 місяців – 365+1 дням (366+1 дням для високосного року) або найближчий до них за умовами строк.

Стандартні суми депозитів, прийняті як база для вибору ставок:

- в українській гривні – 100000 UAH;
- в доларах США – 10000 USD;
- в євро – 10000 EUR.

Банки-учасники оголошують свої ставки без будь-яких посилань на ставки інших банків та Національного банку України. Кожного робочого вони дня вносять свої ставки в систему Thomson Reuters з 9:00 до 14:59 за київським часом. Протягом цього періоду вони можуть коригувати й змінювати значення своїх ставок.

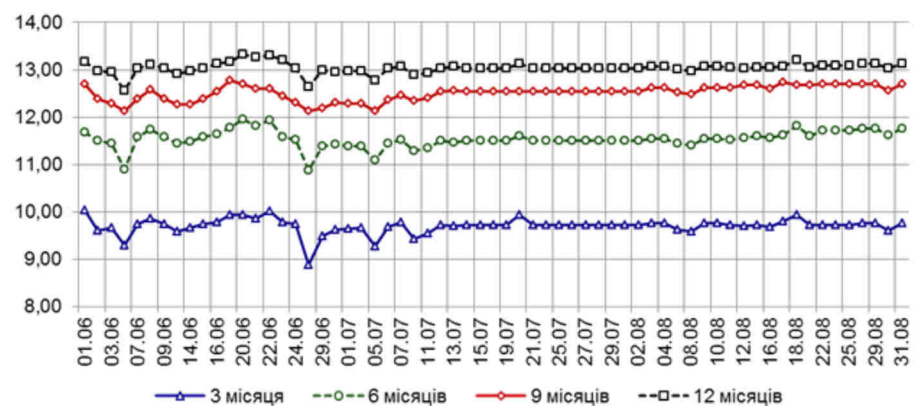
Усі опубліковані ставки банків на сторінках в системі Thomson Reuters проходять перевірку на якість. Розрахунок UIRD здійснюється кожного робочого дня о 15:00, якщо банками-учасниками оголошено 7 або більше ставок по кожному періоду. У разі оголошення 11 і більше ставок з числа оголошених відсікаються 2 найнижчі і 2 найвищі ставки для кожного строку та валюти. Для решти розраховується середнє арифметичне значення, яке і є індикативною ставкою UIRD. Якщо банками оголошено 7 або більше ставок, але менше 11, – з їх числа відсікаються одна найвища і одна найнижча ставки.

Якщо на момент визначення ставки UIRD від банків-учасників отримано 6 і менше ставок для даного строку і валюти, значення ставки UIRD для даного строку і валюти не розраховується, а індексу надається значення, встановлене на попередній день, коли такий індекс для цієї валюти і строку було розраховано.

Величина UIRD розраховується в процентах річних з точністю до двох знаків після коми.

У святкові дні в Україні значення індексу не розраховується [8].

Динаміка значень індикатора UIRD за червень-серпень 2011 року в розрізі валют представлена на рис. 1-3.

Рисунк 1. Динаміка значень індикатора UIRD для вкладів у гривні за червень-серпень 2011 року (побудовано за даними [9])

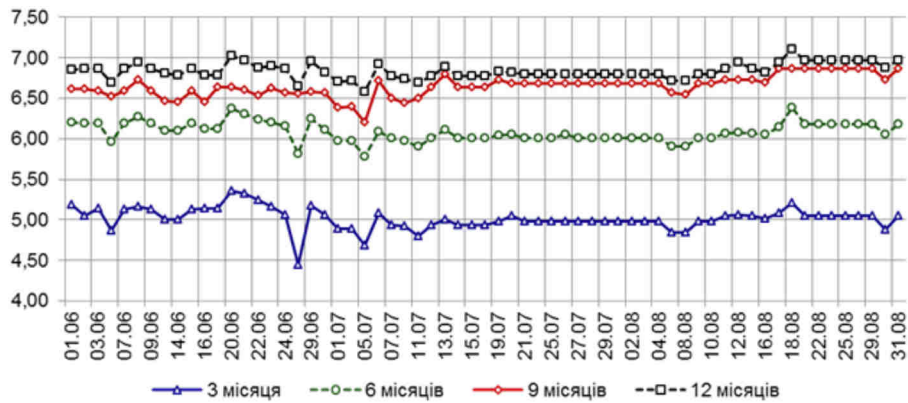

Рисунок 2. Динаміка значень індикатора UIRD для вкладів у доларах США за червень-серпень 2011 року (побудовано за даними [9])

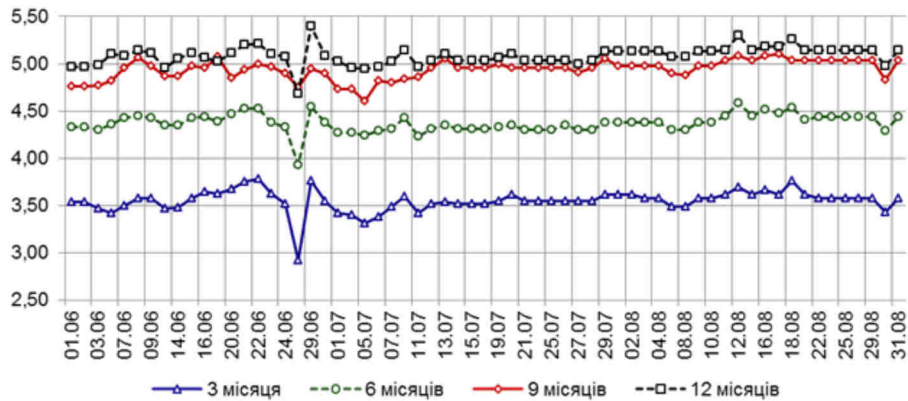

Рисунок 3. Динаміка значень індикатора UIRD для вкладів у євро за червень-серпень 2011 року (побудовано за даними [9])

Довкола нового ринкового індикатора вартості грошей точиться багато дискусій, що пов'язано із перевагами та недоліками цього показника.

На відміну від таких індикаторів, як KievPRIME та KIEIBOR, що відображають ринкову вартість кредитів у національній валюті на міжбанківському ринку, індекс UIRD дає змогу визначити середню вартість залучення депозитних ресурсів фізичних осіб, тобто дає можливість об'єктивно оцінити вартість засобів на такому сегменті грошового ринку, як ринок депозитів фізичних осіб. Даний індекс дає можливість потенційним вкладникам порівняти умови розміщення депозитів у різних банках, а також порівняти дохідність власного депозиту із усередненим ринковим показником.

Для банків даний індикатор може слугувати інструментом зниження процентного ризику, пов'язаного із здійсненням довгострокового кредитування. Оскільки банки, як правило, залучають депозити на відносно короткі терміни, а надають кредити на більш довгі, то у випадку зростання відсоткових ставок залучення нових ресурсів для банку стає більш дорогим, у той час як ставки за вже наданими кредитами зафіксовані на відносно низькому рівні, що безумовно, підвищує імовірність одержання банком збитків. Таким чином, для банку більш вигідною є плаваюча відсоткова ставка за довгостроковими кредитами, яка б нівелювала процентний ризик. Прив'язка кредитних ставок до індикатора UIRD (UIRD + маржа) дасть змогу врахувати ризик підвищення депозитних ставок безпосередньо у вартості кредиту. Таким чином процентний ризик повністю переноситься на клієнта.

Для позичальників плаваючі відсоткові ставки, розраховані на основі індикатора UIRD, є вигідними лише у випадку його зниження або стабільності. При зростанні депозитних ставок і вартість кредиту теж буде зростати, в результаті чого позичальник змушений платити більше. Отже, кредитні ставки, розраховані в такий спосіб, породжують для позичальника більший ризик, ніж фіксовані.

Проте, враховуючи той факт, що за рахунок плаваючих відсоткових ставок банки зможуть зменшити власні ризики, вартість таких кредитів буде дещо нижчою, ніж за фіксованими ставками, у які вже закладена маржа за ризик можливих ринкових коливань. А це в свою чергу зможе зробити даний інструмент досить привабливим для позичальника.

Застосування даного індексу при формуванні ставок за іпотечними, автомобільними кредитами населенню та довгостроковими кредитами для юридичних осіб дасть змогу суттєво знизити вартість цих інструментів. З введенням UIRD експерти прогнозують зростання обсягів іпотечного кредитування, яке сьогодні майже не розвивається через високу вартість таких кредитів. Так, при введенні плаваючих відсоткових ставок, що базуватимуться на UIRD, банки зможуть уникнути додаткових витрат, пов'язаних зі зміною ринкової кон'юнктури, а отже і знизити вартість іпотечки.

Загалом передбачається, що введення індексу UIRD матиме позитивний вплив на відновлення довгострокового кредитування і поживлення української економіки в цілому.

Залучення незалежного інформаційного агентства Thomson Reuters є своєрідною гарантією якості розрахунку індексу UIRD, хоча механізм розрахунку не виключає той факт, що банки можуть спотворювати первинні дані. Існує певна ймовірність цінової змови з метою завищення або заниження індексу, проте на практиці це досить складно реалізувати. По-перше, зміна відсоткових ставок банків має бути узгоджена комітетом з питань управління активами і пасивами банку, що вимагає певного часу, по-друге, методика розрахунку індексу передбачає відслідкування найбільш високих і найбільш низьких ставок, тож для маніпулювання індексом у змові мають брати участь кілька банків, що одразу ж приверне увагу регулятора та антимонопольного комітету.

Паралельно з появою UIRD «Український Кредитно-Банківський Союз» розробив проект власного індексу УКБС, який також позиціонується як об'єктивний індикатор вартості депозитів фізичних осіб. Індекс являє собою усереднений показник відсоткової ставки по банківським депозитним вкладам клієнтів, що пропонуються банками-членами асоціації «Український Кредитно-Банківський Союз».

Розрахунок індексу повинен проводитися на базі депозитних вкладів у гривні, що пропонуються банками-членами асоціації на різні строки, починаючи з одного до 12 місяців. Він може визначатися кожного робочого банківського дня, тижня, місяця, кварталу, півроку, року в залежності від необхідності та реальності інформації від банків-членів.

Індекс УКБС є базовим індикатором, який показує усереднену величину ставки, за якою провідний банк-член асоціації може одержати незабезпечене гривневне фінансування на визначений період часу від населення. Він є результатом розрахунку, що базується на усередненні фактичних показників, що надаються

групою з 20 провідних членів асоціації, які є найбільш активними операторами на депозитному гривневому ринку.

Ключовим у визначенні даного показника є відображення реальної депозитної ставки, на яку погоджується більшість клієнтів. Таким чином, подані показники від 20 банків будуть відбивати найнижчу відсоткову ставку, за якою визначений банк може одержати досить великі суми депозитних вкладів на зазначений строк. Дані показники відбивають реальну вартість грошових ресурсів.

Серед членів асоціації для розрахунку індексу банки обираються за наступними критеріями:

- обсяги ринкової активності банку;
- структура акціонерів;
- кредитний рейтинг;
- наявний досвід роботи з інструментом.

Група банків обирається Спостережною Радою УКБС серед своїх членів, які найкраще репрезентують грошовий ринок.

Розрахунок індексу можуть проводити незалежні експерти, визначені Виконавчою дирекцією УКБС. Вони мають перевіряти дані, що подаються визначеними банками-членами. Щотижня (день уточнюватиметься) між 11.00 та 11.20 відповідальний співробітник кожного банку-учасника направляє інформацію щодо діючих відсоткових ставок до Виконавчої дирекції УКБС.

Після розрахунку дані публікуються для ринку. Розрахунок ведеться шляхом простого арифметичного відтинання. Після надходження ставок вони сортуються у порядку зменшення, після чого відтинаються 3 верхніх та 3 нижніх показники. Показники, що лишилися – 14, усереднюються. Таким чином розраховуються значення індексу за усіма видами депозитних ставок, які є актуальними на певні періоди часу.

Рішення щодо відтинання верхніх та нижніх показників при розрахунку прийняте для підвищення точності індексу УКБС. Таким чином, запропонований індикатор вираховується об'єктивно, без впливу будь-якого з 20 конкретних банків, що подають ставки [10].

Однак офіційної презентації індексу УКБС поки що не було. На нашу думку, це може бути пов'язане перш за все з тим, що даний індекс майже повністю дублює попередній (UIRD). Хоча з іншого боку, паралельна дія обох індикаторів була б додатковим засобом контролю об'єктивності їх розрахунку.

Для узагальнення результатів проведеного дослідження було здійснено порівняльний аналіз розглянутих індикаторів (табл.1).

Таблиця 1. Порівняльна характеристика цінкових індикаторів грошового ринку України

Назва індикатора	Валюта	Строки	Кількість банків-контриб'юторів	База розрахунку	Джерело, яким розраховується	Періодичність публікації
KIEIBOR	UAH	O/N, 1W, 2W, 1M, 2M, 3M	5, 10	вартість залучення та розміщення засобів на міжбанківському ринку	Thomson Reuters	кожного робочого дня
KievPRIME	UAH	O/N, 1W, 1M, 2M, 3M	9	вартість міжбанківських кредитів	Thomson Reuters	кожного робочого дня
KIACR	UAH, USD	1 день, 2-7 днів, 8-21 днів, 22-31 днів, 32-92 днів понад 92 дні	відповідає кількості зареєстрованих банків	вартість міжбанківських кредитів	Національний банк України	щомісяця
UIRD	UAH, USD, EUR	3M, 6M, 9M, 1Y	20	вартість депозитів фізичних осіб	Thomson Reuters	кожного робочого дня
УКБС	UAH	1M - 1Y	20	вартість депозитів фізичних осіб	«Український Кредитно-Банківський Союз»	не публікується

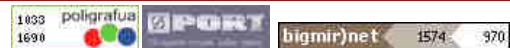
Висновки, зроблені з даного дослідження. Проведений аналіз цінкових індикаторів вартості ресурсів на грошовому ринку показав, що на сьогодні в Україні не існує єдиного загальновизнаного показника, який би задовольняв потреби банків і в той же час викликав довіру у населення. Хоча в Україні нині діють декілька незалежних індикаторів, проблемою залишається відсутність практичного досвіду їх використання при роботі як на ринку кредитних послуг, так і на ринку похідних фінансових інструментів. У зв'язку з цим предметом подальших досліджень з даного питання може стати аналіз застосування індикативних відсоткових ставок на вітчизняному ринку фінансових послуг.

Перелік використаних джерел

1. Остапчук Я.М. Міжбанківський кредитний ринок в інфраструктурі банківської системи України [Текст]: дис. канд. екон. наук: 08.00.08 / Я.М. Остапчук; Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К., 2008. – 254 арк.
2. Андрєєва Г.І., Пожар О.М. Сучасні інструменти і технології управління процентними ризиками іпотечного кредитування [Текст] / Г.І. Андрєєва, О.М.Пожар // Вісник Української академії банківської справи. – 2006. – №1(20).
3. Кузьмак О.М. Ціноутворення на міжбанківському кредитному ринку: сучасний стан та перспективи розвитку [Текст] / О.М. Кузьмак // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. – 2009. – №2(46). – С. 173-180.
4. Understanding BBA LIBOR [Electronic resource]: **British Bankers' Association**. – Access point: <http://www.bba.org.uk/media/article/understanding-bba-libor>.
5. Software Reuters Trader 3.1 [Electronic resource]. – Access point: <http://thomsonreuters.com>.
6. Про затвердження Положення про порядок формування резерву під операції банків України з цінними паперами [Електр. ресурс]: Постанова Правління Національного банку України від 2 лютого 2007 року № 31 у редакції від 13 квітня 2011 року. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE13456.html.
7. Офіційний сайт журналу «Коммерсант» [Електр. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kommersant.ua/doc-rss.html?docId=1643772&issueId=7000772>.

8. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/Fin_ryn/UIRD.pdf.
9. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/Fin_ryn.htm.
10. Методика розрахунку Індексу УКБС-1 [Електронний ресурс]: Український Кредитно-Банківський Союз. – Режим доступу: <http://www.kbs.org.ua/index.php?get=29&id=5165>.

Стаття надійшла до редакції 05.09.2011 р.

ТОВ "ДКС Центр"